

Die 22. Auflage 16

1
2
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1706

21. Styrkier, Samuel: De controversiis forensibus cellaneis
22. Styrkier, Samuel: Dissertatio juridica, sistens decates
sub casuum controversorum 2 Sumpt.
23. Styrkier, Samuel: De incerta antiquorum decisione.
- 24¹⁷⁰⁷ = Styrkier, Samuel: De operibus nostrorum. 2 Sumpt. 1706: 1747.
25. Styrkier, Samuel: Dissertatio juridica catholica: resolutio res
practicorum casuum.
26. Styrkier, Samuel: De possessione per continuationem
appellatam.
27. Styrkier, Samuel: Dissertatio in iur. catholica: resolutio
casuum in praxi catholicae.
- 28¹⁷⁰⁸ = Thomarius, Christianus: De perpetuitate tabularum
pennsylvanicarum 2 Sumpt.
- 29¹⁷⁰⁹ = Thomarius, Christianus: De aequitate cerebrina. 3 Sumpt.
1706: 1713
30. Tritbocherus, Augustus: De vita et scriptis Clementis Alex-
andri

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Dei 23 Junii 1816

DIFFINITIO JURIDICA

CONTROVERSII
FORI MISCELLANEIS.

ANNO MDCCLXXV. GISSING.
IN BIBLIOTHECA WILHELMO.
FRIDERICI REGIS ELECTORIS PALATINI
SARAVIENSIS, AEDIBUS.

MDCCCXXXIII. STRYKIO. KOBLENZ.

JOHANNES ALVENS.

116.

DISPUTATIO INAUGURALIS
exhibens

RESOLUTIONES
CASUUM IN POME-
RANIA VENTILATORVM,

QVAM
IN REGIA FRIDERICIANA ACADEMIA,
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,

DN. PHILIPPO WILHELMO,
PRINCIPE BORUSSIÆ, MARCHIONE BRANDENBURGICO
DUCATUS MAGDEBURGICI GUBERNATORE, &c.
P R Æ S I D E

DN. SAMUELE STRYKIO, Jcto,
SERENISSIMI AC POTENTISSIMI REGIS BORUSSIÆ
CONSILIARIO INTIMO, PROFESSORE PRIMARIO,
ET FACULTATIS JURIDICÆ ORDINARIO,
PATRONO SUO VENERANDO,

IN ALMA FRIDERICIANA
P R O L I C E N T I A

Summos in utroque Jure Honores & Privilegia

Doctoralia rite consequendi,
IN AUDITORIO MAJORI
Horis ante & pomeridianis

D. Septembr. A. O. R. M DCCVI.
Publicæ eruditorum examini submittit

JOACH. CHRISTIANUS PONATH,

Advocatus Dicasterii Regii Pomeraniæ Ordin.

HALÆ MAGDEBURG. Typis Johannis Jacobi Krellii, Academ. Typogr.

RESOLUTIONES
CASUM IN POMIS
TANIA VENTILATORUM

PHILIPPO WILHELMO

PHILIPPO WILHELMO

PHILIPPO WILHELMO

PHILIPPO WILHELMO

PHILIPPO WILHELMO

C
max
istin
grin
ope
vel
cun
pru
div
& c
jicit
& j
Qu
dis
me
qu

INGRESSUS.

Quod quondam patricio & nobili, causas oranti, turpitudini versum est, a Quinto Mutio jus ignorare, in quo versaretur; hoc quam maxime Patroni causarum sibi dictum existiment, qui in inquirendis juribus peregrinis intempestivam sæpius impendunt operam, sed jura domestica plerumque vel leviter tangunt, vel plane negligunt; cum tamen ita comparatum sit cum juris prudentia Romano-Germanica, ut pro diversitate Provinciarum praxis variet, & quod in hoc loco observatur, alibi rejicitur, & ubique ad Provinciarum mores & judiciorum observantiam recurratur. Quapropter, cum mihi pro consequendis summis in utroque jure honoribus pro more in Academiis recepto specimen aliquod in cathedra publica edendum sit,

X2

nemo

4 RESOL. I. DE LITE IN POSSESS. MOTA, VERUM
nemo mihi vitio vertet, si loco specialis
cujusdam materiæ casus certos in Pome-
rania, patria mea charissima ventilatos
cum rationibus dubitandi & decidendi
deducerem, eosque publicæ eruditorum
disquisitioni submitterem, ut ita ad patrii
juris notitiam eo commodius mihi viam
aperirem. Factum est hoc in præsentibus
pagellis, quantum per temporis inopi-
am licuit. A te autem, benevole Lector,
omnibus modis contendo, ut quæ
desunt, favore tuo suppleas. Deus autem
O.M. felicem laboris suscepti successum
largiatur.

RESOLUTIO II.

De

Lite in possessorio mota, verum sententia in petitorio lata.

IN pago quopiam citerioris Pomeraniæ Jurisdictio
omnimoda ad Ecclesiam S. Mariæ pertinet, licet vicini
prædii equestres possessoribus quædam servitia a rusticis
debeantur; contentio vero orta fuit inter Ecclesiam & dominos
servitorum, an his facultas competat.

SENTENT. IN PETITOR. LATA.

tat, rusticos, servitia recusantes, propria auctoritate pignoribus captis coercendi, an vero potius Administratores Ecclesiæ, ad implorationem dominorum, vi competentis Jurisdictionis ordinariæ debeant rusticos ad debita servitia compellere. Prius domini servitorum arrogare sibi conati sunt, eaque propter hac re in iudicium delata, cum Ecclesia ageret super turbatione in exercitio jurisdictionis competentis, pronunciabatur à Regimine aulico, dominis servitorum competere Jus pignorandi, & exprobandum esse Advocato Ecclesiæ, quod is temere de hac re litem moverit. Postquam igitur hanc sententiam Ecclesia per appellationem suspendit, quæstio nascebatur: an non hic in possessorio, nullatenus autem in petitorio debuerit pronunciari; indeque publicata sententia per appellationem impugnari possit?

Equidem, si appareat justa petitorii causa, non opus est, ut super possessorio pronunciet iudex, sed statim in petitorio sententiam ferre potest, si clausula salutaris in libello adjecta fuerit. Hartman Pistor, *Part. 1. quaestio. 45. num. 24.* Carpzov. *de Process. tit. 1. art. 5. n. 28. & 30.* Hic autem justa causa dominorum sat manifesta fuisse videtur, dum hi provocabant ad transactionem Uckermundanam de Anno 1562. d. 13. Aug. per quam Ecclesia possessoribus prædii dominantis potestatem concesserat, rusticos servitia recusantes pignoribus aut carcere coercendi. Quæ verba jus pignorandi dominis competens, satis videntur liquidum & manifestum reddere; & quemadmodum transactio rei iudicatæ comparatur *L. 20. C. de trans.* indeque habetur pro veritate *L. 25. ff. de stat. hom.* ita non opus fuisse videtur diu in re clara quærere de possessione, sed iudicem, ut lites abbrevientur, statim in petitorio pronunciare potuisse.

Ar 3

Verum

2.
Quæstio

3.
Rat. Dubit.

4.

5.

6.

6 RES. I. DE LIT. IN POSSESS. MOT. VERUM

7. Rat. Decid.

Verum enim vero, quia praesenti casu non domini fer-
vitorum, sed Ecclesia actoris partes sustinebat, quippe
quae non solum coram Regimine Regio, sed etiam coram
Dicafterio aulico, contra turbantes in sua possessione,
8. actionem instituit, & sic prima provocavit ad iudicium,
per l. in tribus 13. L. Qui appellat. 29. ff. de Judic. Sed etiam ab
ipsis praedii dominantis possessoribus in actis saepius, pra-
9. cipue vero in libello ultimo *d. 22. Nov. Anno 1669.* pro a-
ctricis agnita fuit: adeoque clausula salutaris in libello a-
10. ctionis ab Actrice pro se adjecta, Reis prodesse nequit.
Sed hoc ex actis erat manifestum, quod non nisi contra
turbationem actio fuerit instituta, quodque Ecclesia pete-
rit, se in Jurisdictionis Exercitio, & inde fluente jure pi-
gnorandi, quo eadem hactenus usa fuerat, defendi. Jam
vero certi juris est: quod sententia iudicis debeat esse
conformis libello *L. ut fundus. 18. ff. Comm. divid.* Ut ea
propter Judex in petitorio, seu negotio principali se in-
tromittere non possit, nisi possessorio expedito, alias
procederet sine jurisdictione & nulliter. Lud. Post, *Tr. de*
11. *Manutenent. Observ. 7. n. 24.* Et a perversione istius or-
dinis datur appellatio. Postius *d. l. n. 23.* Casar Contard.
12. *ad L. un. C. si de moment. possess. Limit. 18.* quod & pro-
cedit, licet ex probationibus vel aliis in actis deductis ap-
pareat iustitia petitorii, attamen super possessorio tantum
pronunciare debet iudex. Carpz. *lib. 1. Resp. 73. n. 9.* Hartm.
Piff. *d. qu. 45. n. 4.* Mynsing. *cent. 6. Obs. 93.*
13. Nec obesse poterit transactio licet mundana supe-
14. rius *n. 4.* allegata, quia ibi quidem possessoribus pagi
Pritzloviensis pignoratio indulta, verum, ibi expressum
non est, quod ultra terminos jurisdictionis suae illam ex-
ercere debeant, E. quicquid in transactione omissum, et-
tiam pro omisso habendum *L. quicquid 99. ff. de V. O. pra-*
ser-

SENTENT. IN PETITOR. LATA. 7

fertim cum in quovis contractu vel transactione termini habiles præ supponendi sint, & jus pignorandi a jurisdictione dependeat, & ea propter ad hujus limites restringendum *Argument. Legis fin. ff. de jurisdic.*

Hinc apparet Dicalterium anlicum in petitorio sen.¹⁴. Decif. tentiam ferre non potuisse, indeque recte Ecclesiam appellasse.

RESOLUTIO II.

De

Manutentione in casu dubiæ Possessionis.

Nondum tamen in præcedenti Casu concesserant domini servitorum, quod Ecclesia sit in possessione, potius ipsi sese in possessione & exercitio juris pignorandi constitutos esse contendebant

¹ Casus

Unde quærebatur: quisnam in possessione Juris hujus esset, an Ecclesia, an vero domini servitorum?

² Quæstio

Hi enim primum provocabant ad transactionem, *de anno 1562* in qua eis facultas pignorandi concessa erat; deinde urgebant, se quoque concessa potestate hæc non una vice ulos esse, sed sæpius a rusticis pignora cepisse.

³ Rationes dubit.

Pactione autem, exercitio concurrente, non tantum possessio, sed plenum dominium juris incorporalis sine omni dubio constituitur alteri. *§. f. de servit. Præd.* adeo, ut actus, deinceps ab Ecclesia, contra transactionem acquisitam,

⁴

suscepti, pro turbativis habendi veniant, quibus tamen domini servitutis semper sese opposuerunt, ac ipsi rusticos pignoribus captis vi juris sui coercuerunt, quemadmodum hoc Ecclesiæ Advocatus non negat, dum ob ejusmodi actum contentio & processus hic ab ipso motus est. Actus autem turbativi & qui ansam liti dederunt, in manutentione-

⁵ tio-

8 RESOL. II. DE MANUTENTIONE IN CASU

6. tione non merentur attendi. Post. de Manut. Observ. 71. n. 5.

7. Verum quia jus pignorandi sine dubio effectus est
Rat. Decid. Jurisdictionis, L. Sacri legi 9. S. f. ff. ad L. Jul. d. pucul. de qua

Ecclesie S. Mariae nulla controversia moveri potest. Atque jus illud per allegatam transactionem Uckermundanam minime eidem ademptum; nam licet possessoribus dominantis praedii facultas capiendi pignora concedatur, tamen non hoc dicitur, quod rustici etiam in locis jurisdictioni Ecclesie subjectis, possint per pignora ab istis coerceri, de quo dictum Resol. preced. n. 13. transactio re-

8. stringi debet ad eum casum, si possessores praedii dominantis rusticos in sua jurisdictione deprehenderit, ut

9. tunc ob denegata servitia hosce pignoribus coercendi jus hebeant. Quemadmodum etiam talis declaratio hujus

10. transactionis jam anno 1584. d. 30. Mart. a Duce Johanne Friederico per rescriptum facta est. Posthaec semper Ecclesia

11. in possessione jurisdictionis suae se tuebatur & actus scilicet pignorandi adeo quiete exercuit, ut ipsi quoque possessores praedii imploraverint auxilium Capitularium, ob denegata sibi a rusticis servitia. Et ex actis apparebat ipsum

antecessorem possessorum istius temporis hoc fecisse; imo in tantum defendit Ecclesia jus suum, ut nunquam ipsa

ad ullam turbationem & attentatum acquieverit, sed quoties dominantis praedii possessores actum eiusmodi

pignorandi exercuerunt, mandatum ad restituenda pignora impetravit, eaque mediante executione actu repetiit, ut videre est ex modo allegato Rescripto & ex Re-

12. scriptione de Anno 1643. nec non ex eo quod Regimen Regium rescripsit de Anno 1688. d. 1. Sept. Ut adeo nullos

actus quietos possessores praedii dominantis allegare poterint ad probandam possessionem, cum illis semper fuerit legitime contradictum, & in foro competente de eorum

rum

rum
actus
haec
ciat
Post.
posse
te pe
stant
dela
tione
ne, P
mole
nus
su:
pign
AC
H
acq
dali
tibi
con
ver
tur

SENTENT. IN PETITOR. LATA 9

rum iniquitate conquestum. A parte vero Ecclesie varii 13
actus pignorationis probati erant, & hinc tanto magis
hec in possessione manutenenda; cum & unicus actus suffi-
ciat ad acquirendam & conservandam possessionem. Lud.
Post. de Manut. Obs. 18. n. 3. & 4. Uti e diverso actus a 14
possessoribus pradii dominantis allegati, nunquam quie-
te peracti, sed semper ab Ecclesie Capitularibus, con-
stanter repugnantibus, tanquam turbativi in iudicium
delati sunt: Actus autem turbativi, sine scientia vel pa-
tientia alterius gesti, non sunt habendi in consideratio-
ne, Post. d. Tr. observ. 71. n. 5. Nec prejudicant ejusmodi 15
molestationes & turbationes contra possidentem, quo mi-
nus hic pro possessore habeatur. Post. d. obs. 71. n. 8. ver-
su: Nec molestationes.

Unde conclusum est, Ecclesiam in possessione juris 16
pignorandi, in litem deducti, constitutam esse. Decisio

RESOLUTIO III.

De

Actione hypothecaria adversus Terti-
um feudi Possessorem.

Hugo & Hilarius, cum in certa causa Anno 1585. ad 1
Cameram Imperialem contra Antonium & Rudol-
phum appellassent, cautionem praestiterunt judica-
tum solvi, quod scil. in futura sententia definitiva
acquiescere velint, constituta eo nomine in bonis suis feu-
dalibus hypotheca. Accidit autem, ut Anno 1589. Appellan-
tibus adversa sententia publicaretur, quo facto speciatim
contra Hilarii successores executio urgebatur. Interea
vero Hugonis heredes in tantum a Creditoribus urgeban-
tur, ut feudum suum Mevianum sub Regimine Wolga-
stensi

B

10 DE ACTIONE HYPOTHECARIA ADVERS TERT.
stensi situm Titio, accedente Principis confirmatione, ce-
dere cogentur. Inde lis orta inter Titii heredes & Cre-
ditores hypothecarios, cujus summa redibat ad quæstio-
nem sequentem: An Titii heredes creditoribus satisfacere,
aut hypothecatum feudum eisdem cedere tenerentur?

Quæstio

Rat. dubitan-
di

3 Ut ut autem filii Titii actione hypothecaria a suc-
cessoribus Antonii & Rudolphi conveniri posse videren-
tur, ob id, quod in supra dicta cautione Hugo bona om-
nia, & simul feudum Mevianum nexu hypothecæ An-
tonio & Rudolpho obligasset. Feudum vero hoc
4 alienatum cum onere suo ad acquirentem Titium perve-
nit, quoniam melioris conditionis non esse debet em-
ptor, quam venditor, *L. 32. pr. versu. sed. si. ff. ad SC. Vellej.*
Inde quæ actio hypothecaria adversus Titii successores, tan-
quam tertios possessores admittenda videbatur, ex *L. 13.*
5 *§. 3. ff. de Pignor. & Hypoth.*

Rat. Decid.

6 Verum enim vero, quia in Instrumento cautionis
7 verbum feudi (*Lehen*) non in contextu positum, sed in-
ter lineas adjectum reperiebatur: in quo quidem verbo
8 pars adversa totam ferme actionem suam fundare cupit;
cum tamen urgens exinde suspicio nascatur: Siquidem
9 ex interlineari scriptura falsitas colligitur, si reperiat in
loco suspecto. Menoch. *de Arb. Jud. Quæst. lib. 2. cas. 187.*
10 *n. 34.* Mascard *de Probat. Concl. 256. n. 2. & Concl. 1254. n. 8.*
Præsertim cum hic concurrat diversitas manus & atramen-
11 ti, quæ auget falsitatis suspensionem. Prosp. Farinac. *Quæst.*
153. n. 19. & 20. Menoch. *lib. 5. præf. 20. num. 9.* Unde Hy-
potheca generalis omnium bonorum ne quidem in Po-
merania ad feuda extenditur. Mev. *Part. 4. Decis. 321.* Re-
cess. Wolgast. *de Anno 1606.* Porro etiam feudum Mevia-
num sub alieno Principe situm est, respectu loci, in quo
cautio præstita fuit; illius autem Principis Consensus ad
hypo-

FEUDI POSSESSOREM.

VI

hypothecam hanc constituendam non erat requisitus. Quare generalis hypotheca, ut ut unius domini consensus accesserit, nil poterit operari in feudo, quod quis alibi recognoscit. *Mev. Part. 6. Dec. 201.* Ex diverso Titius feudum quaestionis adveniente vero feudi Domino acquisivit, & hinc ipse ob jus consensu munitum, alii creditori nullum consensum pro se habenti merito praefereendus. Praeterea actio hypothecaria jam dudum temporis lapsu exspiravit, quippe quae contra tertium possessorem post decem annos extinguitur, si is justum titulum & bonam fidem allegare queat, id quod praesenti casu se ita habet. *Pe- rez. Comment. Cod. de Praescri. 30. ann. n. 5. Fransk. Comm. ff. quib. mod. pign. solu. num. 163. seqq.* Ut taceam, quod Hugonis successores, tanquam Debitoris, ipsi quadraginta annis huic actioni praescribere potuissent, ne adversus eos amplius actio pateret, cum eo tempore etiam contra debitorem actio hypothecaria expiret. *L. cum notissimi 7. §. 1. C. de praescript. 30. & ibi Dd.*

12

13

14

15
Decisio

Ob haec momenta pronuntiandum: Titii successores non tantum ab intentata actione absolvendos, verum etiam adversam partem ob evidentem praescriptionem a limine iudicii repellendam, & tanquam temere litigantem in expensas condemnandam esse.

RESOLUTIO IV.

De

Domino, homines proprios vindicante
an ad Juramentum suppletorium sit
admittendus?

Henricus, Nobilis Pomeranus, qui in praedio suo equestri homines proprios juxta morem Provinciae

B 2

7.
Casus)

12 DOMINO HOMINES PROPRIOS VINDICANTE
cia habebat, adversus duos, Martinum & Petrum,
subjectione sese eximere conantes, actionem insti-
tuerat; In qua caula d. 6. Octob. 1670. talis sententia pu-
blicabatur: Ut, si actor, Henricus, juramentum in supple-
mentum imperfectæ probationis præstierit tanquam
homines proprii ad eum redire teneantur. Contra quam
sententiam Rei petierunt restitutionem in integrum, &
Juramentum in supplementum in causa hæc pro illicito
habentes, sententiæ reformationem quæsiverunt. Unde

2 quarebatur: Annon rejecta petitione restitutionis, sen-
tentia ante memorata omnino confirmanda esset?

Quoniam autem plerique Dd. in ea sint opinione,
3 quod in causa Status juramento suppletorio locus non sit
Rat. dubit. Jason. in L. admonendi 31. num. 280. ff. de jurejur. Berlich. P. 1.
4 conclus. 54. n. 27.

Rationes de-
evidendi. Atamen quia sententia hæc textu juris expresso de-
cisa non reperitur, neque à Dd. in universum admittitur.

- 5 vid. allegat. à Berlichio d. l. indeque in dubio pro jura-
6 mento suppletorio ex generalitate Legis sentiendum, per
L. 31. ff. de jurej. in primis quia præsentis casu non tan-
tum semiplena probatio, sed adhuc major adest, dum ex
7 testibus productis, primus, quintus, & sextus affirmabant,
8 quod Reorum majores subditi fuerint antecessorum Hen-
rici, eisque præstiterint operas rusticas, Item: quod Rei
sub dominio Henrici nati sint, per verba testis primi ac ter-
tii; igitur juris est, quod natus in villa rustica, a Patre qui
rusticas operas exercuit, rusticæ conditionis esse præsum-
9 tur. Mevius Part. 5. Decis. 227. n. 9. Contra hæc vero Mar-
tinus & Petrus excipere nequeunt, quasi nulla sit conse-
10 quentia, natum esse in pago quopiam, adque hinc statim
subditum esse. Tunc enim recte sic inferri necessum est,
si de libertate illius, qui ita natus, aliunde non constet.

Nam

AN AD IURAM. SUPPLETOR. SIT ADMITTEND. 17

Nam si incertum sit, liber, an homo proprius sit aliquis, ille
 ex habitatione & operarum præstatione rusticus, & ex eo
 nati similis conditionis habentur, *Mev. d. Decif. 227. in not.* 11
n. 8. Immo hoc casu potius servitus præsumitur, si libe- 12
 rum eum esse non appareat, *Mev. d. loc. n. 9. in not.* Sed &
 concurret præsentī casu præsumtio ab Adgnatione desum-
 ta. Tertius enim & Quartus ex testibus, qui deposuerunt,
 Agnati sunt Martini atque Petri. Ast ipsi fatebantur, se ac
 Majores suos subditos Henrici ejusque prædecessorum
 fuisse & adhuc esse; immo porro se etiam existimare, quod
 Agnati sui, Rei scil. in hac causa ejusdem conditionis sint. 13
 Qui vero ex una familia sunt, ejusdem conditionis esse præ- 14
 sumuntur, tandiu donec contrarium probaverint. Insu-
 per & Agnati factum ac qualitatem Agnatorum scire præ-
 sumuntur. *arg. L. de Tutela 7. C. de in integr. restit. L. 9. in fin. ff.*
Unde Cognat. Unde ipsis merito fides adhibenda; & adeo 15
 efficax hæc præsumtio est, orta ex conjunctione sanguinis,
 onus probandi in adversarium transferat. *Roland. à Valle* 16
vol. 1. Consil. 19. n. 39. agnatio enim majorem scientiam
 involvit, quam vicinitas, & tamen pro scientia quoque vi-
 cinorum præsumitur. *c. quosdam 7. X. de præsumt. & ibi Fe-*
lin. Vultej. lib. 1. consil. Marpurg. 15. n. 86. Et licet Rei aliud 17
 attestatum a Carolo Agnato suo producere velint, quod
 Majores sui nunquam proprii homines aut subditi fuerint: 18
 quemadmodum ipsi tale testimonium cum libello pro im-
 petrandæ Restitutione porrecto exhibuerunt: Nil quic-
 quam tamen isthoc eisdem prodesse potest; etenim hoc
 testimonium extrajudiciale, injuratum & scriptum est;
 quare magis ad Caroli attestatum juratum, quod is hac in
 causa legitime coram Commissariis, pro Henrico deposuit,
 respiciendum: neque etiam ei testimonium suum muta-
 re liberum est, *per cap. Præterea 7. X. de testib. cog.* Nec Rei
 pote-

14 DE DOMINO, HOMINES PROPRIOS VINDIC.

- 19 poterunt exinde argumentum desumere ad impugnandum Caroli testimonium contra se dictum, quoniam ipsi eundem pro se habere vult, contra se improbare non potest.
- 20 quis pro se habere vult, contra se improbare non potest. Militat non minus contra Reos præsumtio ex more Regionis & Consuetudine Pomeranica. Ibi enim ejusmodi qualitatis homines, cujus sunt rei, ordinarie subditi hominesque proprii sunt, præsertim quando majorum libertas probari nequit, sed potius hi pagos inhabitantes operas rusticas præstiterunt, ac simili cum aliis subditis vivendi ratione usi sunt. Jam vero in dubio ad mores Regionis recurrendum, & si de speciali jure non constet, quid in illa Regione observetur, attendendum. per *L. 1. pr. ff. de usufr. L. 50. §. f. ff. de Leg. 1. L. 21. §. 1. in f. ff. qui test. fac. poss. Semper*
- 22 per enim, quod in regione illa frequentatum, ubi quid actum, observandum est. *L. semper 34. ff. de R. I. Ex quo tandem sequitur: quia adversus Reos non modo semiplena probatio, sed etiam evidentes conjecturae ac præsumptiones militat, actorem merito ad juramentum suppletorium admittendum esse. Nam & in causa status, si plusquam semiplene probatum, vel si alia aliqua præsumtio militat pro actore, ad Juramentum suppletorium hic admittendus. Berlich. P. 2. concl. 54. n. 10. & quos ibi citat.* Quò casu & in criminali causa, præsertim si civiliter agatur, hoc juramentum admittitur. Fulvius Pacian. *de probat. lib. 1. cap. 39. n. 28.*
- 23
- 24
- 25
- 26

Decisio

Quapropter priorem sententiam, non attenda petitione restitutionis, omnino confirmandam esse, conclusum fuit.

RESOLUTIO V.

Testamentum matris de rebus communibus conditum, quatenus valeat.

HE.

TESTAM. MATRIS DE REBUS COMMUNIB. 15

HEleua, marito suo, Martino, cum duobus liberis, filio atque filia, superstes, in viduitate retinuit bonorum communium administrationem; antequam vero moreretur, dispositione inter liberos condita, multa per præceptionem filio legavit, eidemque collationis remisit necessitatem: eum vero eamve liberorum, qui dictam dispositionem ausus fuerit impugnare, usque ad legitimam portionem exheredem scripsit: Ast filia ejusque maritus in illo non acquiescendum putarunt, donec constaret: An Helena modo dicto inter liberos disporre potuerit, indeque, an isthæc dispositio juri conformis esset?

Pro valore dispositionis huius faciebat, quod matri facultas testandi inter liberos nullibi adempta sit. Carpov. *Part. 3. const. 4. def. 15. n. 7.* Reusner. *de Testam. vol. 2. Part. 4. cap. 6. n. 1.* in tantum, ut etiam ob inæqualitatem inter liberos, si legitima salva sit, dispositio ista subsistat, Carpov. *d. Constit. 4. def. 21. n. 7.* Vultej. *vol. 1. Conf. 29. n. 41.* adeoque nec in casu præsentis testamentum Helenæ, inæquales portiones liberis assignantis, impugnandum videtur.

Verum enim vero, quia certum est, quod libertas testandi parentibus concessa, de bonis propriis ad testamentum pertinentibus intelligi debeat, cum de re aliena testari non liceat. Testatrix autem hoc casu non de propriis, sed de communibus rebus disposuit; quemadmodum id ex tenore dispositionis adparebat sufficienter, & ab ipso filio nunquam erat negatum; cum tamen Bona communia jure Lubecensi liberis in tantum obstricta sint, ut Testatrix vivens ne minimum quidem de iis, sine liberorum consensu alienare valuerit, vid. *Jus Lubecens. Part. 2. Tit. 2. artic. 8.* Quod extenditur, ut nec in unum liberorum ex his bonis aliquid transferre liceat in cæterorum præjudicium.

¹ Casus

² Quæstio

³ Rationes dubitandi

⁴

⁶

⁵ Rationes decidendi

⁷

⁹

10 DE ALIENAT. CONTR. PACT. SUSCEPT. ET

- 10 quidem non de sola translatione inter vivos, sed & per ultimam voluntatem, intelligendum est. Ubi enim, res simpliciter alienari prohibita, nec per ultimam voluntatem in alium transferri potest. Johan. à Sande *de prohib. rer. alienat. Part. 3. cap. 3. n. 11. & n. 21.* Covarruv. in *c. Raynaldus in pr. n. 4. 6. & seq.* Et quamvis de re communi pro sua parte aliquis testari non prohibeatur; attamen considerari bene meretur, quod in presenti de parte Testatricis
- 11 nulla certitudo haberi possit. Etenim illa non, sicut debuit, inventarium confecerat, & hinc in incerto erat,
- 12 quantum tempore mortis mariti adfuerit. De quantitate igitur partis dimidia, cum non constet, filius quoque, ne id quidem pretendere poterit, quod pro dimidia dispositio matris valere debeat, cum non jus deficiat, sed probatio. *per L. Duo sunt Titii 30. ff. de testam. tut.*

Decisio

- 14 Hinc inventario deficiente, & ipsa Testatrice in culpa existente, cur, tanquam usufructuaria, contra iuris communis & Lubecensis dispositionem, inventarium nullum confecerit, indeque nulla bonorum quantitas demonstrari possit, de qua Helena testandi facultas competiisset; & tandem quia sic incertum, remanebat, an res relictae ex usufructu, an vero ex proprietate: Dispositionem hanc rebus sic stantibus nulla ratione valere posse, existimamus.

RESOLUT. VI.

De

Alienatione contra pactum suscepta,
& creditorum iuribus ab emtore redemptis.

Cognati nonnulli pactum inierunt, vi cuius nemo illorum bona sibi delata sine alterius consensu alienare debuit: adeo ut si quis secus fecerit, totum suum

CREDIT. JURIB. AB EMTOR. REDEMT. 17

factum negotium iplo iure invalidum & nullum esset. Hoc non attendens Ascanius alienavit arcem Poel cum pertinentiis suis, neque requisivit Consensum Agnati sui Gambrii junioris. Vendidit vero eam Cajo ita, ut hic loco pretii emtionis tantum Creditoribus Ascantii, quo modo posset, satisfaceret, id quod Cajus fecit, vix dimidium aris alieni creditoribus solvens, cum reliquum sibi remissum esset. Quærebat utique hic: an in initio contractus venditionis de jure subsisteret?

² Quæstio

Ubi quidem primo intuitu videri potest, eum subsistere, quia notum, quod quando per pactum prohibita rei alienatio, tunc si nihilominus facta, illa non reddatur vitiosa, sed res penes emtorem maneat, ipse vero venditor parti teneatur ad interesse. *arg. L. 2. C. de pact. int. empt. Carpz. p. 2. c. 3. 2. def. 8. Duaren. in L. si ita quis 131. §. Ea lege ff. de V. O.*

³ Rat. dubit.

Verum tamen, quoniam hic non simplex est pactum de non alienando, sed clausula commissoria, quod alias factum omne nullum esse debeat, subnexa: De jure autem non ignotum, quod clausula commissoria contractui verbis directis adjecta ipso jure eum resolvat. *L. 1. §. 101. tit. ff. ad L. Commiss. Unde in specie contra tertium possessorem, si clausula commissoria pacto de non alienando adjecta, agi posse, tradunt Dd. Brunnemann. in Comment. ad L. 2. C. de pact. int. emt. n. 5. Carpz. p. 2. c. 1. def. 17. Et in hoc casu propinqui etiam bona sua sibi invicem oppignorarunt, ac jus contra tertium agendi expresse sibi reservarunt, quæ hypotheca reservatio id efficit, ut ob jus reale alteri quæsitum, contra tertium possessorem agere liceat. Carpz. p. 2. const. 33. def. 11.*

⁴ Rat. Decid.

⁵

⁶

⁷

Id circo vi clausulæ commissoriæ pacto de non alienando adjectæ, hanc alienationem pro nulla habendam esse pronunciatum.

⁸ Decisio

C

Por-

18 RES. VII. DE DOTE IN CONCURS. PET. ET

9 Porro occurrebat dubitatio: An Caji heredes integra de-
 Quist. bita, quæ Cajus in se susceperat, jam repetere possent,
 an veroid tantum, quod Cajus revera Creditoribus nu-
 meravit?

10 Et quia Gambrevio jus revocandi competit, hinc Ca-
 Rat. Decid. jus non aliter quam ut cessionarius creditorum confide-
 rari poterit. Jam vero notum, quod cessionarius pro no-
 mine cesso nihil amplius repetere possit, quam ipse dedit,
 etiamsi cedens residuum donaverit. *per L. Ab Anastasio fin.*

11 *C. mandat.* Ut ut autem cessio hic non principaliter, sed
 per consequentiam facta, quo casu Lex Anastasiana ces-
 12 sat. *Lenz. de cess. act. cap. 25. membr. 3. n. 5.* Nihilomi-
 nus tamen Cajus ejusque heredes non melius jus praten-
 dere possunt, quam quod illi competit, qui emit rem,
 13 in qua alteri competeat jus retractus: Atqui illi non
 majus pretium restituendum, nisi quantum ipse revera
 dedit. *Carpz. p. 2. const. 33. def. 5. n. 4.*

14 Ideoque etiam Caji heredes restitutione ejus, quod
 Cajus revera numeravit, contenti esse jubeantur. Et
 sic pronunciatum.

RESOLUT. VII.

De

Dote in processu Concurfus petita, &
 assignata, an pro illata haberi debeat.

Casus **M**ariana Joachimo nubens, eidem Anno 1647. d. 19.
Octob. mille thal. dotis nomine, & quidem vel
 in parata pecunia, vel in quibusdam bonis nomi-
 nibus, intra anni atque diei spatium se illaturam promise-
 rat. Postea maritus dotis hujusce nomine accepit in sui
 securitatem a Carolo, socero suo, hypothecam in prædio
 Cæsariano, Serenissimi Electoris Consensu roboratam.

Deni-

ASSIGN. AN PRO ILLATA HABERI DEBEAT. 19

Denique cum Carolus pateretur concursum Creditorum, ipse quoque Joachimus inter illos comparuit, istos 1000 thal. liquidans, cui etiam certus in sententia prioritatis locus assignatus fuit. Mortuo vero Joachimo inter heredes & viduam contentio orta: An Mariana, ut ut dos realiter soluta non fuerit, multo minus in rem Mariti versa, nihilominus & dotem, & donationem propter nuptias, ceterasque in pactis dotalibus assignatas res petere, & harum prætensionum nomine jure retentionis uti possit?

Quamquam autem vidua alias dotalitium cum his quæ eo pertinent, petere non valeat, antequam promissa dos realiter soluta fuerit, aut ad minimum nisi post mortem Mariti Vidua dotem cum usuris a tempore moræ obtulerit, per tradita Carpz. P. 2. *Confl. 44. def. II.* Struv. *Synagm. feud. cap. 14. thes. 10. n. 4.*

Hoc tamèn non obstante, quia Joachimus in pactis dotalibus contentus fuit, si dos promissa, 1000 thaleror. in quibusdam, vitio carentibus, chirographis solveretur, & Mariana Pater in hunc finem genero 1000 thaleros, qui sibi ex prædio Sejano debebantur, cessit; cumque hæc summa in judicio amissa esset, Joachimus ejus dem dotis nomine a socero jus pignoris in prædio Casariano, Serenissimi Consensu munitum, adeptus est. Istud quoque jus Maritus acceptavit, sortem quæstionis in Concursu liquidavit, & in sententia prioritatis locum certum obtinuit, hinc Mariana pactis dotalibus satisfactionem præstitit, ac dos pro illata haberi debebat. Et quia vidua hæc de dotalitio sibi adscripto non cum Agnatis, sed cum liberis mariti, qui factum & placitum defuncti præstare tenentur, litigabat: non opus fuit, præcisam dotis illationem & versionem in utilitatem feudi probare, sed sufficiebat

2
Quæst.

3
Rat. Dubit.

4
Rat. Decid.

5
6

7

8

9

11

- 20 RES. IIX. QVA RAT. BON. PATR. ÆSTIM. REL.
ciebat, Joachimuncensis, & sub hypotheca adsignatis
1000 thaleris contentum fuisse. Quoties enim cum liber
ris & heredibus res est, nihil attinet, in xie versionem con
siderare, cum hi etiam sine ea, quin immo nulla etiam
dote illata, factum defuncti, seu promissum dotalitium
præstare tenentur, Richter *de Success. ab intest. sect. 4. membr.*
3. n. 31. Carpzov. *d. P. 2. Const. 44. d. 9.* Jacob Schultes. *in*
addit. ad Modest. Pistor. P. 3. Quæst. 122. n. 128. vid. Dn. Præ
ses *de Success. ab intest. Diss. 4. c. 2. §. 10.* Et hinc porro Ma
riana ob illa omnia, quæ sibi in pactis dotalibus adscripta
13 jure retentionis uti poterat. Quoniam dotalitium quo
que jure tacitæ hypothecæ gaudet. Dn. Mev. *Part. 1. De*
cis. 173. n. 1. Carpzov. *P. 1. const. 28. def. 93.* Et proinde mul
14 tominus Retentio eidem denegari poterit, cum reten
tionis Jus latius sit jure pignoris, nam & illud ibi conce
ditur, ubi hoc deficit Mev. *P. 2. Decis. 114. n. 3.*
- 15
Decisio His ex causis, Marianam, quamvis dotem realiter
non solverit, nihilominus & dotem & donationem pro
pter nuptias una cum reliquis, secundum pacta dotalia per
tere, & horum nomine retentionis jure uti posse, cen
semus.

RESOLUT. IIX:

Qua ratione bona patris æstimata, reli
ctio matri usufructu, à matre liberis
præstanda.

Casus. Titius discedens e vivis, Sejam conjugem cum se
ptem filiis reliquerat, Seja vero vidua, triennio
post mortem mariti, cum Cajo secunda vota iniit,
liberisque prioris matrimonii antea tutores pe
tiit, & plenum inventarium bonorum communium con
fecit.

MATR. USUFRUCT. A MATRE LIBER. PRÆST. 21

fecit; curavit quoque eadem, cunctas facultates in certam æstimationem redigi, & sic dimidia pars liberis loco hereditatis paternæ assignata fuerat, ita tamen, ut Seja usufructum retineret, quamdiu liberos secum haberet, idque, in compensationem alimentationis. Quod si vero filii alibi habuerint commorandi occasionem, mater se eis *6. pro 100. usurarum loco soluturam, & cum elocarentur, se cuique ex liberis integram bonorum portionem præstituram promiserat.* At postmodum de modo portionem solvendi, controversia orta: siquidem mater bona immobilia pro pretio, in æstimatione bonorum constituto, retinere nolebat; filii autem quantitatem hereditatis paternæ, sibi in divisione adfertam, in pecuniâ parata desiderabant. Quæstio igitur sequens discutienda fuit: An Seja, ejusve maritus Cajus, cuique filiorum prioris matrimonii, portionem suam hereditatis paternæ in parata pecuniâ dare, atque immobilia sibi retinere cogendi; an vero liberi dimidiam domus atque prædiorum cum commodo & incommodo recipere teneantur?

Contra Sejam quidem militare videbatur, quod tota hereditas semel in certam æstimationem redacta, & ita matri tradita fuerit. Quoties vero res alteri æstimato data, æstimatio venditionem facit a parte accipientis *L. plerumque 10. in f. ff. de jur. dot. Mev. ad Jus Lubecens. lib. 1. tit. 5. art. 8. n. 19.* & per consequens commodum & incommodum in accipientem transfertur, ut proinde Seja liberis in iis prædia in solutum dare non posse videretur.

Verum enim vero, quia semper attendendum est, qua intentione æstimatio sit adjecta, cum tunc demum æstimatio venditionem faciat, quoties de re in alium transferranda agitur; quod tamen præsentis casu factum esse non constat; solus enim usufructus in compensationem ali-

C 3,

men-

2
Quæstio

3
Rat. Dubit.

4

5

6
Rat. Decid.

7

22 RES. IX. DE JVR. REPRÆSENT. STETIN.

mentorū usque ad separationem liberorū Sejae relictus, non autem bona pro certa æstimatione vendita sunt.

8 Potius igitur ideo fuit æstimatio adjecta, ut liberi scirent, quanta sit eorū portio hereditatis paternæ, quo casu æstimatio venditionem non facit. Dav. Mev. d. artic. 8. n. 28. Roland a Valle Vol. 1. consil. 92. n. 6. & 21. Seja quoque

9 beneficium inventarii competere necessum est, vi cuius liberis aliisque prætendentibus plus aut aliud dare non tenetur, quam quidem in Inventario comprehensum est. L. fin. §. 4. & ibi Dd. C. de jure deliber. Præterea credendum non est, per illam transactionem Dominium immobilium in matrem translatum fuisse, quoniam nullum judiciale Decretum præcesserat: Ast manifesti & noti juris est, quod bona minorum immobilia sine decreto alienari non possunt: rot. tit. C. de præd. & al. reb. min. fin. decret. non alien.

11 Nec refert, quod utique Seja liberis usuras promiserit, ex quo fors præsumenda sit: Quandoquidem usurae saltim in compensationem ususfructus, quem mater, liberis absentibus ex rebus eorū percepit, computari debent, quæ per consequens nullum debitum in parata pecunia consistens præsupponunt.

12 Nec refert, quod utique Seja liberis usuras promiserit, ex quo fors præsumenda sit: Quandoquidem usurae saltim in compensationem ususfructus, quem mater, liberis absentibus ex rebus eorū percepit, computari debent, quæ per consequens nullum debitum in parata pecunia consistens præsupponunt.

13 Hinc inferebatur, quod rebus ita comparatis, liberi paratam pecuniam petere non possint, sed si portiones suas ex rebus inventario comprehensis acceperint, contenti esse teneantur.

RESOLUT. IX.

De

Jure repræsentationis Stetinesi,
ejusque observantia probata,

EIVSQVE OBSERVANTIA PROBATA. 23

Vigellius intestatus moriens post se relinquit patrum patrique filios: quorum ille solus voluit ad successionem admitti, hi vero jure representationis concurrere cupiebant. Quærebatur ergo, an consobrini hoc casu audiendi essent?

Supponebatur autem ab utraque parte litigantium, quod neque de jure Saxonico, quippe ubi in linea collateralis penitus cessat jus representationis. *Carpz. P. 3. Const. 18. def. 1.* neque de jure civili, ubi ultra fratres, fratrumque filios non extenditur jus representationis, *Auth. Post. fratres fratrumque C. de legit. hered.* consobrini possint ad successionem venire. Hinc tota controversia in eo erat, an juxta observantiam Stetinensem, ad quam Consobrini provocabant, jus representationis sibi competeret? Præjudicia quidem ab iisdem producebantur, sed hæc tunc demum auctoritate sua pollent, si perpetuo ita fuerit judicatum *L. 38. ff. de legib.* Hic autem contraria præjudicia aderant, quod in his terminis contra jus representationis pronunciatum fuerit: Quæ contraria præjudicia juri communi conformia, & ita hæc potius sequenda, præiis, quæ juri communi adversantur; quippe cum hæc manifesta nullitate laborent, *L. 2. C. quando prov. non est nec.*

His vero non obstantibus, certum est, quod ubi observantia contraria inducta, jus commune amplius non attendatur, sed iudex observantiam & stylum curiæ sequi debeat, nisi nullitatem velit committere. *Franciscus Vivius Decis. 401. n. 49. seq. Prukman. Vol. 1. Consil. 10. n. 47.* Jam observantia Stetinensis per præjudicium *de die 4. Maj. 1632.* pro jure representationis in casu simili probata erat: Quo enim pacto probatur consuetudo, eodem modo & observantia ac stylus curiæ probatur, *Petr. Rebuff. de.*

F
Casus

2
Quæstio

3
Rat. Dubit.

4

5

6

7

8
Rat. Decid.

9

de.

- 24 SOL. IX. DE JURE REPRESENTATIONIS. STETINT.
- 10 *de consuet. Artic. 2. Gloss. 13. n. 54. Cardinal. Tufch, Pract. Conclus. lit. S, Concl. 692. n. 10.* At Consuetudo probatur si contradicto aliquando iudicio confirmata sit. *L. cum de Consuetudine 34. ff. de Legib.* Ergo etiam observantia præsens per sententiam in contradictorio iudicio latam, probabitur. Hinc in genere concludunt Dd. per sententiam probari Consuetudinem, Mascard. *de Prob. Conclus. 427. n. 1. Rebuff. de Consuet. artic. 2. Gloss. 3. n. 4. &*
- 12 34. Quod hoc in casu tanto certius est, quoniam sententia illa libro iudiciario Stetinenſi legitime inserta est, & ita fidem publicam meruit; acta enim publica pariter & res iudicata notorietatem inducunt. *L. 10. §. Emptorem 12 ff. de Act. Empt. Menoch. Remed. recuper. poss. 1. n. 233. VVeſemb. lib. 1. Consil. 6. n. 63.* His accesserat novum attestatum Scabinorum Stetinenſium sive Responſum, quod Stetini hæc observantia vigeat: jam vero illis, qui quotidie in foro versantur, de observantia & stylo Curie dependentibus, credendum Matth. *de Afflict. Decis. 78. n. 6. Flamin. Paris. de Resignat. benefic. lib. 3. Qu. 6. n. 30. Prukman. Vol. 2. Consil. 9. n. 98.* Nec obstant in contrarium adducta præiudicia, quia non erat ostensum, quod illa in causis civium Stetinenſium ventilata fuerint, id enim specificè probandum, præcise in hoc iudicio ita pronunciatum fuisse,
- 15 Farinac. *Tom. 3. Decis. 486. n. 7.* Et adductæ sententiæ de anno 1632. nunc demum nullitas opponi nequit, post præter lapsos annos 48. cum nullitas tantum intra triginta annos opponi possit. *Mev. P. 1. Decis. 100.* Quemadmodum etiam de iure Sax. consuetudo per 30 annos, annum & diem introduci potest. *Carpz. P. 2. C. 3. d. 21.* Quod tempus iam dudum præterit.
- 17 Ethinc observationem Stetinenſem, Jus representationis in patruo patruique filiis quoque admittere, pronunciatum fuit.
- RES.

RESOLUTIO X.

De

Revocatione feudi in Pomerania
sine refusione pretii.

Translatum erat feudum ad certam familiam nobilem in Pomerania pertinens, ad manus Molitoris, contra quem mortuo alienatore Agnatus revocatoriam feudi instituebat, sed pretium possessori refundere volebat; hinc controvertebatur, An ad revocationem admittendus sit agnatus sine refusione pretii?

1. Casus

2. Quæstio

3. Rat. Dubit.

4.

5. Rat. Decid.

6.

7.

8.

Equidem extra controversiam est, quod in feudis Pomeraniæ nonnulla obtineant singularia, a communi feudorum natura discrepantia, & in specie, quod hæc feuda æri alieno sint obnoxia. *Mev. Part. 4. Decis. 192.* Unde nec revocatio feudi, antequam pretium refusum, in his locum habere videtur.

Verum enim vero, quia secundum jura feudorum communia, negari plane non potest, quod quando agnatus jure successione feudum ad se devolutum à possessore revocat, non teneatur possessori refundere pretium. 2. *Feud. 26. §. Titius.* Quod & verum est, licet in aliquem agnatorum, sed remotiorem, feudum fuisset translatum. *Hartm. Pistor. lib. 2. Qu. 6. n. 20.* *Struv. Syntagm. Feud. cap. 13. lb. 16. n. 2.* Hæc autem communis juris dispositio nullibi per speciale aliquod Statutum in Pomerania mutata reperitur. Quandoquidem irregularitas feudorum Pomeranicorum, quam ex eo habent, quod æri alieno sint obnoxia, ultra hunc passum non extendenda; cum in aliis feuda Pomeranica naturam, substantiam & qualitatem feudalem fœmiter retineant. *Ernest. Cothmann. Vol. 3. Resp. 21. n. 16. §. 99.*

D

Hinc

Et
tur
de
tia
im,
en-
con-
&
en-
ita
&
2 ff.
Ve-
esta
Stre-
noti-
epo-
min.
Vol.
pra-
civi-
pro-
uisse
ia de
post
ginta
dmo-
num
Quod
esen-
pro-
RES.

26 RESOL. X. DE EXCEPTIONIBUS

- 9 Hinc & in Pomerania constanti usu obtinuit, quod in casibus feudalibus per statuta & speciales consuetudines expresse non decisus, stetur Juri communi. *Cothmann. vol. 3. Resp. 35. n. 59. 69. seqq.* quemadmodum alias quoque statuta semper ita veniunt interpretanda, ut quam proxime accedant ad jus commune. *Tiraquell. de LL. Connub. Gloss. II 2. n. 23. post pr.* Hinc jus Statutarium non extenditur de casu ad casum *Mev. Part. 2. Decis. 40. n. 5. Carpzov. Part. 2. 12. const. 53. def. 10. num. 13.* Idque ipsum etiam præjudiciis unum cum facti specie ad Facultatem transmissis conforme, & per consequens attendendum erat, per *L. 37. ff. de LL.*

13 *Decisio* Igitur ex his causis recte existimatum fuit, etiam in feudis Pomeraniæ revocationem feudi sine refusione prætuli locum inventre.

RESOLUT. XI.

De

Exceptionibus altioris indaginis
agnato revocanti objectis.

1. *Casus* **I**N eodem casu cum possessor feudi revocandi exceptiones varias opponeret, has vero altioris indaginis diceret actor, in controversiam deductum fuit: annon ad reconventionem reus cum suis exceptionibus remittendus esset?
2. *Quæstio*
3. *Rat. dubit.* Ubi quidem reus non immerito provocavit ad restitutionem, quoniam refutans feudum usque ad 2500. flor. de peculio suo castrensi in prædium quæstionis impendebat. Cum ergo ob meliorationes in feudis retentio locum invenit. *Struv. Syntagm. J. feud. cap. 15. §. 16. n. 2. Mev. P. 5. Decis. 397. n. 11.* Hinc Reus, quippe ad quem istud præ-

prædium pro qualitate meliorationum translatum est, hoc
jure utique uti posse videtur.

Veruntamen quia meliorationes allegatæ, prout qui-
dem narratum fuit, non erant probatæ, quo casu retentio-
nis jus nullum invenit locum, per Concluf, Pomeran. *Tit.*
28. conclus. 1. Non enim habet locum retentio, nisi in de-
bito liquido, Neguzant. *de Pignor. P. 3. membr. 4. n. 10.* Hinc
non sufficit melioramenta allegare, sed oportet probare
Klock. *vol. 3. Conf. 155. n. 152.* Insuper incertum, annon ex
fructibus perceptis sumtus meliorationis jam maxime
compensati fuerint. Compensantur enim cum fructi-
bus meliorationes, Klock. *vol. 3. Consil. 254. n. 76. § 93.* E di-
verso autem hoc casu jus retentionis per cautionem tolli
potest, *Mev. Part. 2. Decif. 214. n. 7.*

6
Rat. Decid.

7

8

9

10

Hinc decisum fuit, quod si meliorationes non sint
in continenti liquidabiles, ex adverso autem ab actore suf-
ficiens præstetur cautio, Reus prædium cedere, & cum ex-
ceptionibus suis ad reconventionem remitti debeat.

11
Decisio

RESOLUT. XII.

De

Dote sororibus ex substantia feudi sol-
venda, cui competat electio bonorum?

Flavio per sententiam condemnatus fuit, ut sorori-
bus suis ex feudo, cujus æstimatio erat 38000. flor. intra
quatuor septimanas solveret 18000. floren. quos cum
in parata pecunia præstare non posset, necessitas i-
psum adegit, ut distributionem bonorum susciperet, & ita
sororibus satisfaceret, qua occasione controversia nasce-
batur, an ipsi Flavio, an sororibus ipsius electio compe-
tat, quid ex feudis paternis pro dote assignandum sit?

1
Casus

2
Quæstio

D 2

Equi-

DE DOTE SORORIBUS EX

28

Rat. dubit.

- 3 Equidem negari non potest, quod Creditori, cui bona in solutum offeruntur, de jure competat electio. *N. 4. c. 3. Carpz. Afl. Debit. th. 70. n. 237.* Quemadmodum hoc ipsum ultimo Rec. Imper. omnino consentaneum, atque ibidem expresse confirmatum est. *Rec. Imper. de Anno 1654. S. 5*
- 4 *So viel nun die Capitalia.* Præterea quoque filiarum collocatio est onus feudi. *Hartmann. Pistor. Part. 1. quæst. 37. n. 5.*
- 6 Adeoque omnia & singula feuda hoc onere afficiuntur, & per consequens manifestum esse videtur, quod sine discrimine bona feudalia sororibus jam in Judicio agentibus sint assignanda.

Rationes de-
cidendi

- 7 Veruntamen quia in casu præsentis dotis constitutio procul dubio immodica est, siquidem ferme dimidia feudorum pars per illam absorbetur, cum tamen filio duæ tertiæ ex feudis iuxta observantiam Pomeranicam liberæ manere debeant. *Dn. Mev. Part. 3. Decis. 364. in fine.* Et
- 8 hinc summa postulat æquitas, ut frater quippe, qui per constitutionem tantæ dotis haud parum gravatus est, per electionem bonorum paternorum sentiat aliquale levamen; gravatus enim in uno sublevari debet in altero. *arg. L. jure succursum 6. ff. de j. dot. L. 10. ff. de R. I. Simon Pistor. P. 1. Conf. 20. n. 10.* Nec minus in dividendis bonis feudaliibus semper major ratio habenda filiorum, quam filiarum, quandoquidem illi paternam familiam continuant, & domino leudi ad servitia feudalia obstricti permanent; Quare his merito prærogativa quæpiam in feudis est concedenda: feuda enim dantur familiæ, hæc vero per masculos saltim propagatur, cum filia familiæ finis sit. *L. 195. §. fin. ff. d. V. S.* Jam vero publice interest, ut familiarum dignitas salva sit. *L. 1. §. 13. ff. de Vent. in spic.*
- 12 Quod præsertim in familiis Nobilium Reipublicæ utilitas exigit *Casp. Klock. Vol. 3. consil. 182. n. 148.* Hinc propter

familia favorem receptum, ut mares retineant bona 13
 præ filiabus, & foemina recipiant æstimationem suæ
 portionis. Wesembec. *Part. 2. Consil. 51.* Unde & in di- 14
 visione bonorum paternorum, quantum ad immobilia,
 regulariter masculi præferendi sunt foeminis. Decian.
bol. 1. Consil. 6. Carpz. *P. 3. C. 15. d. 7.* Rauchbar. *Part. 1. qu. 41. n. 14.*
 Concurrit præterea hic non leve Domini feudi interesse, 15
 ne tam exquisita dotis paternæ exactio feuda diminu-
 antur; Domini enim plurimum interest, ne feuda dotibus
 vel alia ratione plus justo onerentur, & Vasallus ad Servitia
 feudalia reddatur inhabilis, Hartm. Pistor. *P. 1. Qu. 37. n. 19.*
 Coler. *Decis. 213.* Hinc non ita constituenda dos est, ut 16
 feudi præcipuam partem absorbeat. Mev. *d. Decis. 364. in*
med. Unde filia actrices cum aliis creditoribus, qui bona 17
 in solutum accipere tenentur, comparari nequeunt; quo-
 niam creditores tantum de damno vitando, & pecunia sua
 debitoris credita recuperanda; filia vero de lucro ex feudis
 cum insigni successoris feudalis incommodo capiendo,
 certant, ut proinde *ex N. 4. c. 3.* nullum argumentum filia
 pro sua intentione desumere queant. Ut ut etiam dota- 18
 tio ista sit onus feudi, attamen civiliter illud intelligen-
 dum erit, ne nimium oneretur feudum, sed ut potior ra-
 tio agnatorum habeatur. Mev. *P. 2. Decis. 119. n. 2.* Unde feu- 19
 do postea imminuto, ratio dotis antea constituta am-
 plius haberi non solet. Carpz. *P. 2. Consil. 46. def. 19.*

His ex causis merito in casu præsentis Fratri conven- 20
 Decisio
 to electio relinquenda erit.

RESOLUT. XIII.

Sorores quibus pars feudi pro dote præ-
 statur, etiam partem sylvæ onerosæ ac-
 cipere tenentur.

D 3

In

SORORES QVIBVS PARS FEUDI

30

Casus **I**N præcedenti casu inter bona distribuenda in specie occurrebat sylva quædam, æstimata pro 9000. florenis, cuius ratam frater inter bona alia sororibus pro satisfactione offerebat, cum autem sylva illa certis oneribus subiecta, sorores ejus partem oblatam acceptare recusabant, ubi iterum disputabatur: An sorores partem hujus sylvæ pro illo pretio, quo æstimata fuit, in solutum accipere te-
Questio neantur?

Rationes dubitandi **3** Quamvis autem juxta resolutionem præcedentem, fratri Flavio commodum electionis assertum fuerit, sylva autem illa suis laboraret incommodis, quæ in Actis expressa erant, & hinc cum frater elegerit ipsum prædium Nobile (den Ritter Sth.) justum quoque esse, ut sylvam hanc integram cum suis commodis, & incommodis retineret, nec sorores ad sylvæ partem suscipiendam adstringerentur, ob æquissimam regulam in
L. 10. ff. de R. I.

Rat. Decid. **4** Quia vero sorores loco prædii equestris alia prædia satis frugifera acceperunt, & ita per electionem fraternam in effectu læsæ non sunt; sylva etiam hæc ita comparata, ut exinde omnia, bonis quibusve paternis reparandis, necessaria ligna desumi debeant; quales pertinentiæ, tanquam accessorium, secundum naturam principalis censendæ sunt, *Klock. Vol. 1. Consil. 42. num. 9.*
5 ut hinc, cui pars ex toto, seu principali cedit, illi etiam portio ex accessoriis seu pertinentiis cedere debeat. Immo pertinentiæ in omni contractu, etiam feudali fundum sequuntur, licet hoc in specie non expressum. *Mev. P. 2. D. 196.* Unde æquum, & juri communiti consentaneum est, quod res communis æqualiter si-
6 ve pro rata communionis dividenda sit *L. 4. C. Commun. Div. L. Majoribus 3. C. Commun. utriusque judic.* Sicut & alias
8 æqua-

PRO DOTE PRÆSTATVR.

31

æqualitas ubivis servanda, tam in contractibus quam
 eommerciis. Richter. *Dec. 1. n. 6.* Klock. *de contribut. cap.*
16. sect. 1. n. 157. Quod præcipue inter fratres & sorores
 obtinere debet. *L. Cum pater 77. §. Dulcissimis 20. ff. de Leg. 2.*
L. ut liberis 17. C. de Collat. Ejusmodi enim æqualitas est indu- 10
 ctiva, nutritiva, conservativa & consolidativa concordia,
 fraternæque charitatis & affectionis. Schurff. *Cent. 1. Conf.*
71. n. 2. Add. Tiraquell. *de jure primogenit. Qu. 1. n. 5. seqq.*
 Richter. *Decif. 29. n. 35.* Consil. Marpurg. *Voi. 1. Cmsf. 26. n.*
 99. Quod quidem per commodum electionis Fratri 11
 concessum minime tolli potest, cum is hoc beneficium
 non habeat ex liberalitate sororum, sed jure suo ac præ-
 cipuo, quod ipsi in feudis competit: unde etiam hoc in
 ipsius odium non detorquendum. *L. quod favore 6. C.*
de Legib. L. Nulla 25. ff. eod.

Quapropter jam satis apparet, quod actrices sæ- 12
 pius memoratam sylvam, pro rata bonorum ipsis in solu- Decisio
 tum datorum. accipere teneantur, indeque ista sylva,
 tanquam pertinens, secundum proportionem bonorum
 reliquorum distribuenda veniat.

RESOLUTIO XIV.

De

Feudo in solutum dato, an ob inhæren-
 tem præstationem equi feudalis detur actio.

F Laminius Nobilis Pomeranus affini suo Buckovio feu-
 dum certam loco promissæ dotis in solutum dederat,
 sub expressa evictionis promissione; cum vero postea
 Buckovius videret, huic feudo inhære præstatio-
 nem equi, quem ordinarie ex feudis Nobiles Domino præ-
 stant, ejus loco mille florenos, quanti communiter e-
 quus: 1
 Casus

RESOL. XIV. DE FEUDO IN

32

2 *Quæstio* quus feudalis æstimari solet, ab affine suo Flaminio præ-
tendebat; Hinc quærebatur, an justa eius petitio esset, &
an Flaminus ad integrum pretium equi feudalis præstan-
dum obligetur?

3 *Rat. dubie.* Quamvis autem Flaminus, cum affini suo Bu-
ckovio prædium daret in solutum, eidem promiserit e-
victionem, ipseque alias iam ex natura contractus ad id
obligatus sit, siquidem notum est, quod & in datione in
solutam evictio veniat præstanda. *L. Si prædium. 4. C. de
Eviçt. Novell. 4. cap. 3.* Laurent. Tennen. Rodulph. *Tract.*

4 *Cautelar. c. 37. n. 1.* Deinceps etiam communi obser-
vantia in ista Provincia congruit, quod venditori prædii
equestris certa quantitas pro equo feudali detrabi queat.

5 *Rat. Decid.* Hoc tamen non obstante, quia prædium quæstio-
nis Buckovio non simpliciter, sed sub certa determina-
tione venditum: scil. eodem pretio, quo a Dominis Com-
missariis antebac æstimatum, atque Flaminii Parenti addi-
ctum fuit.

6 Neque evictio aliter, quam secundum eandem
determinationem promissa; quod scil. si forte juxta æsti-
mationem ante dictam prædium deterioratum vel de-
pretiatum fuerit, venditor hoc nomine Buckovio satisfa-
cere, ac periculum evictionis in se suscipere velit.

7 Deinde, secundum proposita, in facto certum, quod Flaminii
Parenti hoc prædium, prævia æstimatione, ita fuerit addi-
ctum, ut ob equum feudalem ipsi nihil remissum, nec ulla

8 satisfactio præstita esset. Vnde juris est, quod ex qualita-
te adjecta qualificetur ipse actus vel contractus, & eidem
diversam naturam indat. Menoch. *vol. 1. Consil. 35. n. 13.* Hip-

9 *pol. de Marfil. Singular. 520.* Adeoque Flaminus pro præ-
dio isto non alia ratione evictionem præstare tenetur,
quam sicut ipsius Parenti illud erat addictum. Vendidit
se enim videtur ius suum, quod habet in tali prædio, quo
casu

casu ad evictionem non tenetur. Caballin. *de Evict.* §. 5. n. 39. quod præsertim obtinet, si emtor qualitatem iuris, quod venditor habebat, sciverit. Hartm. Pistor. *Obs.* 212. n. 35. §. 9. Neque vero Buckovii prædium quæstionis a servitiis liberum; in solutum est datum, sed tantum eo modo, quo antea Flaminii Parenti additum fuerat. Jam vero, quia onus equi feudalis tacite feudum ipsum sequitur, Flaminius eo nomine haud obligatus est; non enim tenetur venditor evictionis nomine ob hoc, quod tacite solet accedere, nisi fundus ut optimus maximus traditus fuerit. *L. quod ad servitutes pen. ff. de Evict.* sufficit enim alias præstari fundum qualis est. *L. Cum vendens 59. ff. de contrab. emt.* Caballinus *de Evict.* §. 5. n. 69. Est præterea hoc onus, equi feudalis, onus consuetum, feudo regulariter cohærens, quare Buckovius sibi ipsi imputer, quod in acceptando prædio non cautius sibi prospexerit: venditor enim ad præstationem evictionis non tenetur de oneribus consuetis, sed saltem de ignotis ac occultis. Carpz. *Part. 2. Const.* 34. def. 20. Et quanquam Dd. aliqui hoc casu nihilominus emtori adferant actionem quantum minoris. Caballin. *d.* §. 5. n. 70. Attamen hæc intra annum à tempore venditionis instituenda fuisset, per *L. sciendum 19. §. fin. ff. de Aedilit. Edict.* quod hic minime factum. Sed neque observantia Pomeraniæ, qua equi feudalis nomine emtori satisfieri debet, Bucovio prodesse potest; quia ipse in contractu sibi eo nomine prospicere debuisset. Porro quoque, quemadmodum jam antea dictum est, hoc prædium non simpliciter, multo minus sine onere, sed tantum certo modo datum fuit ipsi in solutum, quæ qualitas promissa, si a venditore præstita fuerit, ad plura is non poterit adstringi. Uterius etiam Decreta in hac causa facta, non possunt, contra Flaminium vires rei judicatæ habere; si quidem ibi æquisime judicatum, quod equus feudalis a possesso-

E

fesso-

34 RES. XI DE FEUDO IN SOLVTVM DATO

seffore sit exigendus, & possessor cum ipso venditore contro-
 versiam hanc componere debeat: quo ipso tamen Fla-
 minius cum suis exceptionibus non est exclusus, quam hu-
 jusmodi Decreta semper salvis aduersæ partis exceptioni-
 bus intelligenda sint.

19
 Desilio

Quapropter omnino existimandum fuit, quod Fla-
 minius, rebus ita se habentibus, ad evictionem condemna-
 ri non possit; sed Buckovio sufficere debeat, si Flaminius
 illi cedat actionem suam aduersus heredes comitis Eberii,
 tanquam primi venditoris, competentem.

20
 alterum qua-
 stion. membr

Quod autem attinet ad alterum quæstionis propositæ
 membrum: Utrum Flaminius Buckovio integros 1000
 flor. præstare teneatur, an vero sufficiat; si illi singulis vic-
 bus restituat pecuniam pro equo feudali præstandam? Ver-
 ut autem hoc minus commodum videatur Bucovio, toties

21
 Rationes

quoties aliquid hujus servitii nomine exactum, repetitio-
 nem contra Flaminium instituere. Attamen quia Bucko-
 vius nullum amplius interesse prætereundum poterit, si pec-
 unia eidem restituatur, quoties nomine servitii equestris
 aliquid exactum fuerit; cessante vero interesse, cessat
 de evictione actio, quia saltem interesse per actionem de
 evictione petitur. *L. si controversia 9. C. de Evict. ibi: quanti*

22

tua interest. L. 25. C. eod. Et exceptio, Tua non interest, om-
 nem agentem repellit. Bartol. ad *L. Si unus 27. §. 4. versut*

23

Ante omnia ff. de pact. Alexand. ad L. 11. C. eod. Porro Fla-
 minius possessione rerum immobilium satis instructus est,
 adeo, ut Buckovius eo nomine sufficientem habeat securi-
 tatem, immo etiam si necessarium foret, debita cautio-
 eundem ulterius securum reddere potest; Nec minus Buc-
 kovius ipse, per acceptationem partis de soluta pecunia
 feudali, tacite in hoc consensit; ex partis enim accepta-
 tio-

24

tion-

DE DISPOSIT. CONTRA FIDEICOMMISS. 35

tione præsumitur approbatio totius. *arg. L. 7. §. fin. de Scto. Maced. L. Cum fidem 4. C. de non num. pecun.*

Hinc Flaminus de jure non tenetur integros 1000. flor. solvere, sed Buckovius acquiescere debet, si ob jam solutam, vel etiam de futuro solvendam pecuniam feudalem, sibi a Flaminio satisfiat, & eo nomine interea sufficiens cautio præstetur.

25
Decisio
26

RESOLUT. XV.

De

Liberorum Dispositione contra fideicommissum paternum.

Lavinia: parens inter cæteros filios ipsam quoque in testamento suo heredem scripsit, eidemque eum in modum substituit: ut in casum, quo ipsa decesserit sine liberis, marito præter dotem & pretiosa, dimidia tantum bonorum relinquatur, altera dimidia ad fratres sororessve recidente; subjunctaque fuit testamento paterno clausula: quod is, qui ultimam istam voluntatem, quovis modo, ausus fuerit impugnare, exheres esse debeat ad legitimam usque. Postea vero Lavinia condidit testamentum, relinquens marito suo bona materna, quippe de quibus parentis testamentum nihil disposuisse videbatur. Sed & si forte legitima, aut præter eam nonnihil ex bonis paternis dispositioni Lavinia: subjaceret, id omne voluit eadem, vi ultimæ voluntatis suæ, marito relinquere, de cætero autem paterno testamento acquiescebat, Lavinia mortua, nascebatur gravis controversia inter maritum & fratres sororessve superstites. Controvertebatur enim: Num legitima & Trebellianica non obstantibus tabulis paternis dispositioni Lavinia: subiecta remanserint?

¹ Casus

² Quæstio

E 2

Ne-

36 RESOL. XV. DE DISPOSIT. CONTRA

3
Rat. dubit.

Negabant hoc fratres & sorores, & pro se allegabant testamentum subjectam clausulam, vi cuius legitima integra sine ullo onere relicta fuit Lavinia; sed cum hæc mauerit amplecti conditionem fidei commissi: non patris durtitiei, sed propriæ electioni tribuat, quod ne quidem in legitima liberum retinuerit disponendi arbitrium. Immo si concedatur, eam nondum renunciaſſe juri suo petendi legitimam ab omni onere liberam; tamen adhuc dum locum habeat paterni testamenti clausula, quod cum Lavinia per suum testamentum voluntati paternæ contravenenerit, ea propter amiserit omne jus in bonis sibi relictis, excepta sola legitima. Quæ omnia sua ratione constare videbantur.

5
Rer. Decid.

Contra hæc urgebat maritus, quod juxta jura notoria, liberi fidei commissio gravati duplicem quartam detrahere possint, in primis, si fidei commissum post aliquod tempus demum præstandum veniat, *per tradita* Carpz. P. 3. *Conſt. 1. def. 21. Philippi Us. Pract. Inst. Lib. 2. t. 28. Eclog. 98.*
 6 Et heres fiduciarius a quolibet fidei commissario id, quod sibi debetur, pro rata deducere potest. *per L. 2. §. pen. C. ad L. Falc. §. sibi Dd.* Quemadmodum ergo filia in hoc casu non tantum bona materna, sed etiam ex paternis legitima & Trebellianica integra debetur, ita dispositio paterna restringenda erit ad bona, quæ detractis his super futura sunt
 7 *secundum præjudicia apud Carpz. d. def. 21.* Neque etiam Pater expressis verbis prohibuit dictarum quartarum detractiorem, quod tamen ad eam impediendam necessarium fuisse, *arg. Nov. 1. cap. 2.* adeo, ut quamvis testator omnia integre præstanda esse dixerit, hoc tamen secundum jura interpretandum sit, ut salva semper maneat Falcidia vel Trebellianica. Carpz. P. 3. *C. 1. d. 13. Fachin. lib. 5. contr. 13. Berlich. P. 2. Decis. 272.* Imo non pauci Dd. prohibitionem Trebellianicæ

FIDEICOMMISSUM PATERNUM. 37

lianica ne quidem expressam, liberis primi gradus, ul-
 latenus præjudicare censent, de quibus Struv. *Jurispr. fo-*
renf. lib. 2. tit. 25. S. 4. Petr. Anton. de Petr. de *Fide com. Qu.*
15. n. 152. seqq. Thefaur. Quæst. Forens. *lib. 4. Qu. 36.* Nec
 petitio legitimæ & Trebellianica est impugnationis testamen-
 ti, cum illa salvo hoc fieri bene possit, adeoque cessante
 testamenti impugnatione cessabit adjecta pœna exclusionis
 usque ad legitimam.

His de causis pro marito decisum fuit, liberam adhuc
 dispositionem Lavinia, tam in bonis maternis, quam in
 legitima & Trebellianica ratione paternorum competiisse.

RESOLUT. XVI.

Nomen oppignoratum titulo etiam o-
 nerofo, acquirens, tenetur creditori hy-
 pothecario satisfacere.

B Alduinus ab Augustino mutuabatur 300 thal. in spec.
 & in hujus crediti securitatem oppignoravit Credi-
 tori nomen 500 thal. quos illi debuerat Javolenus.
 Memoratus vero debitor biennio post idem nomen
 500 thal. in dotem dedit suo genero Joachimo, qui propter-
 ea a creditore Augustino conveniebatur, ubi quaesitum: An
 Joachimus Augustino creditum 300 thal. in dotem datum
 restituere teneatur?

Quamvis autem de jure non ignotum, quod domini-
 um rei in dotem datæ transeat in maritum. *pr. Inst. quib. al-*
lic. vel non L. 9. C. de R. V. quemadmodum hunc in fi-
 nem a Balduino obligatio Javoleni genero tradita, & per
 hanc traditionem omnes in eum translatus est. Dein-
 de erat oppignoratio nominis saltim ad animum facta, ac
 proinde post varios annos præterlapso amplius valere non

E 3. potest,

II

12
 Decisio

1
 Casus

2
 Quæstio

3
 Rat. Dubit.

4

5

38 RES. XV. NOM. OPPIGNOR. ACQVIR.

potest, quia notum, quod, quæ ad certum tempus concessa, lapsò tempore censeantur revocata. *cap. 4. X. de off. sic. jud. deleg.* Et licet adhuc dum pignoris Jus subsisteret, attamen antea debitoris bona venirent excutienda, neque statim Joac himus tanquam tertius pignoris possessor conveniendus esset. *Nov. 4. cap. 2. & Anth. sed. bodie C. de obl. & Act. Neguzant de Pignor p. 8. memb. 1. n. u. seqq.* Ex quibus causis Joachimus reus in tua intentione fundarus esse & absolutionem ab hac actione mereri videbatur.

- Attamen cum debitum Javoleni pro mutuo 300 thal. speciali pignoris nexu sit obligatum, & in jure notum, quod si res specialiter obligata, in alterum translata sit, creditor possit mox, non excussis debitoris bonis, contra tertium pignoris possessorem experiri, & rem obligatam repetere *Novell. 112. cap. 1. vers. ab hoc autem. Carpz. p. 2. c. 18. d. 18. it. p. 1. Dec. 12. n. 13. B. Brunneman. ad L. 16. n. 10. ff. de pignor. Richt. ad Auth. sed. bodie n. 5. C. de obl. & Act.* Quæ omnia in casu præsentis tanto magis inventiunt locum, quia oppignorum nomen ne quidem revera in tertium translatum, sed apud debitoris filiam, quæ patris heres facta, remansit. Dòs enim manet proprium uxoris patrimonium *arg. L. 3. §. Ergo etiam 5. ff. de minor L. 30. C. de jure dot.* Quando itaq; debitor ejusve heres rem oppignoratam possidet, creditor eam mox, relictis aliis bonis excutere potest. *L. fin. C. de Oblat. & Act. junct. Nov. 4. cap. 2.*
- Translatio quoque domini per titulum dotis, jus hypotheca tollere nequit, notum est enim, quod hypotheca ipsam rem afficiat. *§. item Serviana 7. ff. de Act. res vero transit in alterum cum suo onere, qualiscunque etiam hic possessor sit. L. cum fundo 36. & ibi Bald. ff. de servit. rust. prad.*
- Nec est, quod nomen hoc ad annum tantum oppignorum esse dicatur, siquidem hypotheca, tanquam accessorium

ritum obligationis principalis, conditionem hanc annexam habet: Si debitum intra anni spatium solutum fuerit. Quod quia factum non est, hypotheca utique suam vim retinet. Mora enim Rei sicuti Fidei iussori nocet, ut scilicet ille etiam postea teneatur. *L. Mora 88. ff. de V. O. §. ibi Dd.* Ita quoque hypothecam continuabit, donec debito satisfactum sit; praesertim quia hic non tam ipsa hypotheca est certo tempore circumscripta, quam dies solutioni destinatus, quo non observato, nihil decedit hypotheca.

13

Itaque Joachimum, non attentis exceptionibus suis, de nomine 500 thal. quod in dotem accepit 300 thal. Augustino solvere debere, iudicatum est.

14

Decisio

RESOLUTIO XVII.

De aestimatione fructuum restituendorum in Pomerania.

Heredes Stichi, penes quem grex ovium, ad Neratium pertinens, crediti jure fuerat, retinuerunt eum, donec creditum solveretur, interea vero oves, sine tamen culpa heredum omnes moriebantur: hac de causa heredes in iudicium vocati, tandem condemnati fuerunt per sententiam d. 5. Maji 1679. ad restitutionem fructuum tam perceptorum quam percipiendorum. Quae sententia varie quoque confirmabatur, donec die 3. Novemb. ejusdem anni, & sic post rem iudicatam, per aliam sententiam fructus ita determinarentur, ut legitimum usurarum modum excederent: contra quam sententiam heredes Stichi nullitatem opposuerunt. Unde nata quaestio. An posterior sententia pro nulla habenda, & prior executioni mandanda esset?

1

Casus

2
Quaestio3
Rat. Dubit.

Equidem videtur sententia posterior de jure valida esse,

40 RESTITUENDORUM IN POMERANIA

- esse; nam in priore non erat determinata quantitas fructuum perceptorum & percipiendorum, cum ergo super puncto nondum deciso iudicatum, non erit sententia rei iudicata contraria, ut nullitas ei obstat. Porro notum, quod creditores hypothecam vel pignus possidentes, fructus perceptos & percipiendos restituere teneantur. *L. 3. C. de pign. act.* Jam vero manifestum est, quod fructus ejusmodi legitimum usurarum modum facile excedere, & sic de jure tanquam interesse peti valeant. Jam vero Creditor, quotiens probare potest interesse, non tenetur ordinariis usuris contentus esse, sed ei liberum est, petere quantum ipsi abest, quantumque lucrari potuisset *arg. L. v. ff. rem nat. haberi. Carpz. C. 30. def. 9.*
- 4
5
6
7
8
9
10
11
12
Deciso
- Rat. Decis. Verum tamen quia ex variis præjudiciis Dicasterii Electoris ostendebantur; quod in Pomerania hæc observantia recepta, ut loco fructuum restituendorum computentur ordinariae usurae. Et ejusmodi observantia, præsertim si per judicata fuerit approbata, vim & auctoritatem Legis habet. *L. 34. & L. 38. ff. de LL. Francisc. Viv. Decis. 36. n. 2. Tom. 2.* Adeo ut observantia omnium actibus dominetur. Pruckmann. *Consil. 38. n. 9.* Hinc sententia contra stylum & observantiam lata ipso jure nulla. Bartol. Bertazz. *clausul. 4. Gloss. 36. n. 5. Guid. Papæ. Decis. 292. n. 2.* Nec executioni mandanda. Ludovic. *d. Decis. 36. n. 12.* Quibus perpenis adparet, sententiam posteriorem contra observantiam latam esse; quia in priori restitutio fructuum usque ad mortem omnium reis injuncta, quorum fructuum quantitas & certitudo ex moribus Pomeraniae dependet, scilicet juxta quantitatem usurarum.
- Quapropter intentionem heredum contra sententiam posteriorem juri consentaneam esse pronunciatum.

RESO.

Minorennitatis Beneficium in Processu summarissimo non attenditur.

VIdua quædam pro se & filio suo minorenni subscripserat chirographum Glassenio datum, in quo pro mutuo 700 *thal.* huic Creditori concessa erat hypotheca in prædio quodam, cum clausula constituti possessorii: non multo post Glassenio per mandatum iudicis de non turbando confirmata fuit possessio rei hypothecata; sed contra hoc opposuit debitor exceptionem minorennitatis, qua tamen non attenda per Decretum de die 18. Aug. 1676. confirmabatur mandatum, remisso minore ad petitorium, At vero contra decretum dictum petiit debitor restitutionem, eamque obrinuit, adeo ut obligationis clausula de constituto possessorio, juxta & mandatum de non turbando cassatum fuerit: qua sententia læsus Creditor restitui se petebat, hinc quæstio resultabat: An contra hanc sententiam, in favorem minorennis latam, restitutio obtineri posset?

Tempore quidem obligationis contractæ debitor fuerat minorennis, & ita contra contractum, ex quo læsus, etiam si tutores consenserint, restituendus est. *L. i. C. tutor. vel Curator interven.* In primis quia prædium hypothecatum fuit cum constituto possessorio, per quod possessio hypothecæ in creditorem translata; jam vero non valet obligatio vel alienatio bonorum immobilium minoris, nisi Decretum Magistratus interpositum fuerit. *i. t. C. de ord. Minor.* Neque obstat, quod Minor postea noyum chirographum, creditori datum, subscripserit, cum clausula juratoria, in quo a matre gesta ratihabebat, quia id inter pocula sine sufficienti deliberatione factum; quandoqui-

F

doqui-

1
Casus2
Quæstio3
Rat. Dubit.

4

5

42 RES. XIIX. MINORENNITAT. BENEFICIUM
doquidem jurato minor asserere vult, se illo tempore e-
brium, nescivisse, quid subscripserit. Juramenta autem
minorum non aliter eos obligant, quam si sponte & deli-
berato præstentur, non si dolo vel metu minores ad juran-
dum inducantur. *Auth. sacramenta pub. C. Si adversus vendit.*
6 Immo prædium hypotheca oneratum, feudale est, cu-
jus oppignoratio sine consensu domini fieri non potuit;
Domini autem consensus adhibitus non fuit. 2. *Feud. ff.*
de prohibet. feud. alien.

7 Veruntamen quia certum fuit, veram & manutenibi-
Rat. Decid. lem possessionem prædii quaestionis in creditorem trans-
latam esse: Constitutum enim possessorium idem opera-
tur, ac si res revera tradita fuisset. *Tiraquell. d. Constit. pos-
ses. P. 2. Ampliat. 1. n. 2.* Et sic transfert possessionem ad
8 quoscunque effectus, & ad omne remedium possessorium,
Postius de Manuten. obs. 20. n. 14. sqq. Mevius P. 5. Decis. 351.
2 quemadmodum etiam mandata varia pro hujus possessio-
nis manutentione emissã fuerunt: pro tali vero possessore
tamdiu pronunciandum, isque in possessione tuendus, do-
nec constet de jure petitoris. *Gail. lib. 1. Obs. 5. n. 5. Gutierrez*
10 *Pract. Quest. l. 5. quest. 78. n. 4.* Atque hic non nisi in pos-
sessorio hucusque litigatum est, ubi non ad justitiam tituli,
sed ad actualem possessionem respicitur; quæ enim jus al-
terius concernunt Exceptiones, illæ cum ad petitorium
spectent, in hoc judicio non admittuntur. *Gerhard. Phan-
kuch. de summaris. poss. lib. 2. cap. 4. n. 5. Menoch. Rem. Ret.*
11 *poss. 3. n. 739 sqq.* Unde Exceptio minorennitatis in sum-
marissimo plane non invenit locum, nam etiam minoris
rem occupans, acquirit detentionem, & in ea est manute-
nendus *Post. de Manutention. Obs. 14. n. 3. & P. 2. Decis. 295.*
12 *n. 3.* Taceo, quod minorennitas ad impetrandam resti-
tutionem minime sufficiat, sed læsionis probatio sit ne-
cessaria.

IN PROCESSU SUMMARISSIMO.

43

affaria, Sfort. Odd. de Restit. 2. 36. Artic. 2. n. 10. sqq. Latio
 rem non praesumitur ob subscriptionem Matris, tan-
 tam tutricis. Sic exceptio quoque, quod res sit feuda-
 est de jure tertii, & non competit Vafallo alienanti,
 domino feudi, Vult. tom. 3. Consil. Marpurg. 35. n. 242.
 quae quidem omnia ad petitorium pertinent, nam pos-
 sessoris minoris manutenendus est, etiamsi allegetur nul-
 lus contractus. Postius d. Tr. Obs. 62. n. n. Ultimo non
 est confirmatio jurata obligationis maternae praetextu
 negatae ebrietatis & non perfecti instrumenti revocari,
 haec exceptiones altioris indaginis sunt, & pariter reji-
 untur in processu summarissimo, utpote in quo minor
 praesudicari potest. Postius Obs. 57. n. 38.

Hinc Glassenium contra sententiam pro minore la-
 restitutum & in possessione defendi debere, donec in pe-
 titorio aliud evictum fuerit, existimatum est.

13

14

15

16

Decisio

HENRICUS BODINUS,

Actus, Sacrae Regiae Majestatis Borussii
 Consil. Regim. Eccles. in Ducatu Magde-
 burg. & Prof. Juris,
 Nobiliss. ac Consultiss.

JOACHIMO CHRISTIANO
 PONATH,

Advocato Dicastrii Regii Pomeran. Ordini-
 nario Clarissimo,

Amico suo defecato, pro ambiendis
 Titulis honorum in Academia Fri-
 dericiana disputanti.

Sal. pl. d.

Lustrum & quod excurrit, jam vertitur, quo te jam fere C
didatum juris existentem assiduum mearum lectionum
ditorem, ac ex dubiis mihi privatim communicatis eni
tuam voluntatem de vera justitiæ administratione exercenda
servavi, Teque ubi hoc intensius amare incepti, ac familiariori
cicia dignum judicavi, quam post tuum abhinc discessum litem
continuare, teque huc reversum in arctius hospitii vinculum rec
pere mihi ansam dedisti, & dum publicam quasi tesseram conce
diæ nostræ in forum & theatrum abiturus jam a me experis, hinc
proximum meum erga te affectum sincero corde contestari in do
bium non vocavi. Gratulor simul meritis ab inclita nostra Facultate
te tibi destinatos honores, & precor ut horum mox instanti die
communicatione cum suavissima Amasia illis in longævum frui, de
de perpetua felicitate gaudere possis, quam in constanti animi tran
quillitate consistentem tum demum largissime obtinebis; si in ad
ministratione justitiæ æque ac in omni vita, Charitatem quomodo
docunque offendere sollicitè caveas, ac sub nullo apparenti em
lumento, vel dubia tantum deliberatione, ab ejus officio ergo
quempiam recedas, aut aliis in eo assistas; certus quod & in ex
ctione ejus quod justum est, sine charitatis exercitio, ne
quis condemnationem illius servi nequam auditurus sit, ac peric
sus, quod in devotionem aliquam legitimis velamentis protege
jura avertentur; his ergo Jurisconsultus non solum justitiam per
moturus, utpote propter quam Spiritus a Sanctissimo Salvatore
impetrandum mandatum puniet, sed illud, quod juxta præscriptam
superiore leges justum est, charitate temperaturus; quod in
sentiali amore, hoc est in Deo ejusque timore fideliter ita præstan
dum, certam promissionem perennis hujus & alterius vite felicita
tatis promovet. Ego interim nullus dubito, quin pro Candore tuo
hanc meam admonitionem æquisime accepturus, mihi que tuam
favorem nunquam denegaturus sis. Dabam Halæ Magdeb.
d. 20. Septembr. anno 1706.

✠ (o) ✠

ULB Halle

3

003 890 406

sb,

MO INAUGURALIS
exhibens

4680
1706
27
9

UTIONES IN POME- NTILATORVM,

QVAM
ERICIANA ACADEMIA,
GNIFICENTISSIMO,
INCIPE AC DOMINO,
PO WILHELMO,
ARCHIONE BRANDENBURGICO
RGICI GUBERNATORE,&c.

Æ S I D E
E STRYKIO, J Cto,

ENTISSIMI REGIS BORUSSIE
O, PROFESSORE PRIMARIO,
JURIDICÆ ORDINARIO,
IO VENERANDO,

FRIDERICIANA
ICENTIA

Jure Honores & Privilegia
ite consequendi,
ORIO MAJORI

& pomeridianis
A. O. R. M DCCVI.

am examini submittit
IANUS PONATH,
Regii Pomeraniæ Ordin.

ohannis Jacobi Krebsii, Academ. Typogr.

